

Anti-Pestprotocol Pr. Beatrixschool

februari 2021

1. Inleiding	2
2. Waarom dit protocol	3
2.1 Wat wordt onder pesten verstaan?	3
2.2 Signalen	3
2.3 Preventie	4
3. Als er dan toch gepest wordt: De STOP=STOP-METHODE	5
3.1 Schematische weergave stappen	6
4. Het VIJFSPORENBELEID	7
5. Bijlagen	8
BIJLAGE I: "Pesten" in de methodes/lespakketten.	9
BIJLAGE II: Omgangsregels.	12

1. INLEIDING

Dit pestprotocol is in het schooljaar 2005-2006 opgesteld door een werkgroep van het team van de Beatrixschool en wordt regelmatig herzien en geactualiseerd. Ieder herzien protocol wordt aangeboden aan de Medezeggenschapsraad.

Als team vinden wij dat ouders tijdig geïnformeerd dienen te worden over het pestgedrag van hun kind.

Cruciaal in dit pestprotocol is de samenwerking tussen leerkracht, pester, gepeste, overige klasgenoten en ouders. Een pestprobleem verdient een integrale aanpak. Pestgedrag is schadelijk voor kinderen, zowel voor slachtoffer als voor pester. Samen met de ouders willen we er alles aan doen om pestgedrag te voorkomen. Als het toch gebeurt, willen we duidelijk stelling nemen, en ongewenst gedrag zo snel mogelijk stoppen.

Het team, de directie en de medezeggenschapsraad verplichten zich tot het volgende:

- ✓ Hulp bieden aan het gepeste kind.
- ✓ Hulp bieden aan de pester.
- ✓ Hulp bieden aan de zwijgende middengroep.
- ✓ Hulp bieden aan de leerkracht.
- ✓ Hulp bieden aan de ouders.
- ✓ Het bewust maken en bewust houden van alle betrokkenen van het probleem.
- ✓ Het goed voorlichten van alle betrokkenen van de Beatrixschool.

De omgangsregels (zie bijlage II) worden in het begin van ieder schooljaar besproken. In alle groepen hangen deze regels op en worden regelmatig herhaald. Ook kan het zijn dat de klas zelf regels heeft opgesteld aan het begin van het jaar tijdens de Gouden Weken. Deze hangen dan ook zichtbaar in de klas en worden ondertekend door alle leerlingen.

Elk jaar wordt dit protocol geëvalueerd, en zonodig bijgesteld.

Het bestaan van dit protocol wordt vermeld in de schoolgids. De tekst van dit hele protocol wordt opgenomen op de website van de Beatrixschool.

Getekend namens:

Directie   datum:

Gerard Verkuil, directeur

Medezeggenschapsraad datum:

Everdine Burger, voorzitter

---

2. WAAROM DIT PROTOCOL

Eén van de uitgangspunten van de Beatrixschool, die ook vermeld wordt in onze schoolgids is onze visie op het schoolklimaat:

“Onze school is een veilige plaats voor iedereen, jong en oud. Daarom zijn we actief in het aanleren en aanreiken van gedrag dat deze veiligheid waarborgt. Het tonen van genegenheid, vertrouwen, plezier, humor en respect zijn hierbij van onschatbare waarde. Vanuit deze kernwaarden handelen is geen vanzelfsprekendheid. Daarom is dit ook actief deel van het onderwijsaanbod. Op onze school zijn ouders een actieve partner. Er wordt naar gestreefd met hen een levende en actieve relatie te creëren”.

Er wordt op onze school een sfeer geschapen, waarbinnen iedere leerling zich veilig voelt, zich aanvaard weet door de ander en zelf medeleerlingen accepteert als mensen met dezelfde rechten en plichten.

Hoewel we hier dagelijks aan werken, kan het toch voorkomen dat kinderen worden gepest. Om hier als school ook op de juiste wijze mee om te gaan, hebben we dit anti-pestprotocol opgesteld. Voordelen hiervan zijn:

- Er komt een herkenbare, doorgaande lijn in de aanpak
- Het schept duidelijkheid voor kinderen, leerkrachten en ouders
- Er ontstaat dossiervorming over de “pester” en de “gepeste”
- Een ‘pester’ heeft niet ieder jaar opnieuw de kans om door te gaan met zijn/haar gedrag tot de “nieuwe” leerkracht het door heeft

2.1 WAT WORDT ONDER PESTEN VERSTAAN?

Pesten is: systematisch (psychisch, fysiek of seksueel) geweld van een leerling of een groep leerlingen ten opzichte van één of meerdere klasgenoten, die niet meer in staat is/zijn zichzelf te verdedigen.

Van plagen spreek je als beide partijen even sterk zijn, en er niet gesproken kan worden van een slachtoffer en een dader. De plager heeft niet de intentie om de geplaagde te beschadigen.

2.2 SIGNALLEN

Een kind zou gepest kunnen worden als:

- Een kind vaak alleen staat in de pauze.
- Een kind op school niet naar buiten wil in de pauze, of steeds bij de leerkracht blijft hangen.
- Andere kinderen altijd negatief reageren op uitingen van het kind.
- Hetzelfde kind altijd de schuld van iets krijgt.
- Het kind met een bijnaam wordt aangesproken.
- Er briefjes worden doorgegeven met de naam van het kind erin.
- Er geroddeld wordt over het kind.
- Een kind wordt buitengesloten en nooit op verjaardagspartijtjes wordt uitgenodigd.
- Een kind wordt uitgescholden vanwege familieleden, kleding, uiterlijk of gedrag.
- Het kind regelmatig wordt geslagen.

- Het kind regelmatig wordt bedreigd dat het in elkaar geslagen gaat worden op weg van school naar huis.
- Een kind niet meer naar school wil of zich vaak ziek voelt.
- Een kind gauw boos of prikkelbaar is.
- Een kind niet meer wil buiten spelen en zich in huis opsluit.

Bovenstaande signalen kunnen aangeven dat er sprake is van een pestprobleem. Een gesprek hierover met de "gepeste" kan hierover meer duidelijkheid geven.

2.3 PREVENTIE

Dat voorkomen beter is dan genezen geldt zeker ook voor een pestprobleem. Zowel de pester als de gepeste hebben duidelijk aangetoonde verhoogde risico's om later op psychisch gebied in de problemen te geraken.

Aangezien "veiligheid" al jaren een speerpunt is op de Beatrixschool, hebben we al veel tijd en aandacht besteed middels studiedagen en teambesprekingen aan het verbeteren van het pedagogisch klimaat.

Dit heeft concreet het onderstaande opgeleverd:

- ✓ We hebben een leerlingvolgsysteem voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen. In de groep 1 en 2 doen we dit structureel met KIJK! Vanaf groep 3 t/m 8 volgen we de sociaal-emotionele ontwikkeling van individuele kinderen, en het groepsklimaat m.b.v. de SCOL en met ingang van schooljaar 2020/2021 de IEP hart en handen toetsen. Tijdens de groepsbesprekingen worden alle leerlingen besproken, ook de sociaal-emotionele ontwikkeling wordt dan besproken. Kinderen waar zorg om is kunnen tijdens een aparte leerlingbespreking verder besproken worden of er kunnen handelingsadviezen worden gegeven.
N.a.v. een leerlingbespreking kan ook worden gekozen voor het inschakelen van externe zorg, bijvoorbeeld door een orthopedagoog/psycholoog van het RPCZ (schoolbegeleidingsdienst). Ouders worden altijd op de hoogte gesteld als er externe zorg wordt aangevraagd.
- ✓ We werken schoolbreed met de methode KWINK, een methode voor sociaal-emotionele ontwikkeling. De groepen 1 en 2 gebruiken daarnaast nog incidenteel "De Doos vol Gevoelens".
In bijlage I is te lezen hoe deze methodes/boeken ook specifiek aandacht besteden aan pestgedrag.
- ✓ Door de manier waarop we met elkaar omgaan, en door de manier waarop we rekening houden met verschillen tussen kinderen, proberen we dagelijks een positief leer- en leefklimaat te creëren.
- ✓ We hebben al jaren regels op schoolniveau. Dit zijn de zgn. Omgangsregels (zie bijlage II)
- ✓ Meerdere malen per week worden er in alle groepen activiteiten gedaan die het samenwerken en leren van elkaar bevorderen. Deze samenwerkingsvormen noemen we coöperatief leren. Dit draagt ook bij aan een goed pedagogisch klimaat, doordat er meer interactie is tussen leerlingen onderling (met wisselende samenstelling van verschillende tweetallen/groepjes).
- ✓ Bij de start van elk schooljaar werken we met de hele school 2 weken vooral over sociale vaardigheden en omgangsregels. Dit noemen we de "gouden weken". We gebruiken hiervoor de methode Kwink en Goed van Start.

3. ALS ER DAN TOCH GEPEST WORDT: DE STOP=STOP-METHODE

Kinderen moeten leren voor zichzelf op te komen. De rol van de leerkracht is hierbij die van coach, waarbij het kind gestimuleerd wordt om zelf zijn/haar probleem op te lossen. Echter: wanneer dit niet lukt, heeft het kind de leerkracht nodig.

De zgn. STOP-METHODE" (Zie ook de Posicom-reader: Van pesten naar een wij-gevoel) leert de kinderen om zelf hun problemen op te lossen. De leerkracht komt alleen in beeld, als beide partijen er niet uitkomen. Met de STOP=STOP-METHODE kan iedereen zijn/haar grens aangeven.

Afhankelijk van de ernst van het incident worden de ouders op de hoogte gesteld. Dat kan al tijdens de eerste stappen zijn, maar anders zeker bij stap 4. De ernst van de incidenten en de conclusie of het hier om plagen of pesten gaat is ter beoordeling van de leerkracht.

Indien ouders thuis signalen krijgen van hun kind is het van belang dat zij contact opnemen met de leerkracht en hierover met elkaar van gedachten wisselen.

- Stap 1:** Er eerst zelf (en samen) proberen uit te komen.
- Stap 2:** Het ongewenste gedrag blijft doorgaan □ STOP=STOP aangeven.
- Stap 3:** Het gedrag gaat nog door, waardoor er "door de STOP wordt heengegaan" □ De leerkracht of pleinwacht wordt ingeschakeld. Dit wordt niet gezien als "klikken", want de grenzen zijn overschreden. De leerkracht brengt partijen bij elkaar voor een verhelderend gesprek. Door het maken van afspraken proberen partijen het pesten op te lossen. De leerkracht controleert of de afspraken werken. Indien dit door de pleinwacht is besproken, wordt dit direct na de pauze gemeld aan de betreffende groepsleerkracht van de kinderen. In gesprek over omgangsregels wordt in de klas ingegaan op eventuele sancties.
- Stap 4:** Het pestgedrag blijft doorgaan. Er wordt door de "pester" vaker door de STOP heengegaan □ sanctie volgt na bestraffend gesprek. Door de leerkracht wordt een aantekening gemaakt in Parnassys, in het dossier van het kind. De ouders worden hiervan ook op de hoogte gesteld door de groepsleerkracht.
- Stap 5:** Als waarschuwingen en sancties niet helpen en een leerling blijft herhaaldelijk en structureel door de stop heen gaan, dan worden de ouders hierover regelmatig op de hoogte gebracht, en proberen partijen in goed overleg samen te werken aan een oplossing. Er start een proefperiode van 3 weken, waarin het gedrag veranderd moet zijn.
- Stap 6:** Is er geen verbetering en worden er gedurende de proefperiode weer aantekeningen gemaakt in Parnassys vanwege het "door de STOP heen gaan", dan treedt de procedure "Schorsing en verwijdering" in gang, zoals vermeld in de schoolgids.

3.1 SCHEMATISCHE WEERGAVE STAPPEN

	STAP	Afspraak	Door wie
1	Er is ruzie of er wordt gepest	Proberen zelf op te lossen	Leerlingen
2	Het ongewenste gedrag blijft doorgaan	STOP=STOP-regel	Leerlingen
3	Er wordt door de stop heengegaan	Melden bij de leerkracht/pleinwacht +gesprekje	Leerlingen+leerkracht/pleinwacht
4	De STOP=STOP-regel wordt weer overtreden	☐ Bestraffend gesprek+sanctie volgt. ☐ Noteren in Parnassys ☐ ouders worden geïnformeerd	groepsleerkracht
5	De STOP=STOP-regel wordt herhaaldelijk en structureel overtreden	☐ zie afspraken STAP 4 ☐ ouders worden geïnformeerd ☐ proefperiode van 3 weken gaat in	Groepsleerkracht+Intern Begeleider+directie
6	In de proefperiode blijft de leerling door de STOP heengaan	Schorsing of verwijdering	Directeur in overleg met het schoolbestuur.

4. HET VIJFSPORENBELEID

Onze eerste zorg gaat uit naar **het gepeste kind**. Dit moet beschermd worden, en heeft de leerkracht nodig om zich veilig te voelen.

Bovenstaande stappen zijn gericht op aanpak van **de "pester"**. Pesten is echter ook een **groepsprobleem**. Om pesten in de groep op te lossen moet je aan de slag met de hele groep. Tevens spelen ouders ook een rol.

Het zgn. vijfsporenbeleid betreft alle partijen bij de aanpak van het pestprobleem:

1. Het gepeste kind. Voor tips en adviezen zie Posicomreader, blz. 13 t/m 16+18
2. De pester. Voor tips en adviezen zie Posicomreader, blz. 16 t/m 18. Wanneer er in STAP 4 sancties worden aangekondigd, kan er een keuze gemaakt worden uit onderstaande mogelijkheden:
  - één of meerdere pauzes binnen blijven
  - nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn
  - dagelijks na schooltijd een terugblik op de afgelopen dag
  - een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht
  - een boek lezen over het thema "pesten" en de gevolgen daarvan.
3. Meelopers en zwijgende middengroep. Voor tips en adviezen zie Posicomreader, blz. 19
4. Leerkracht. Voor tips en adviezen zie Posicomreader, blz. 20 t/m 24.
5. Ouders. Voor tips en adviezen zie Posicomreader, blz. 25 t/m 27

De Posicomreader staat altijd centraal in de orthotheek, en kan als bronnenboek geraadpleegd worden. Deze reader heeft de titel: "Van pesten naar een wij-gevoel", en benadert het pestprobleem nadrukkelijk als een groepsprobleem.

Dit sluit naadloos aan bij onze opvattingen als Beatrixschool dat een goed pedagogisch (groeps)klimaat de basis is voor een optimale ontplooiing van ieder kind in alle opzichten.

5. BIJLAGEN

I: Pesten in Methodes / Lespakketten

II: Omgangsregels

BIJLAGE I: "PESTEN" IN DE METHODES/LESPAKKETTEN.

Groep	Materiaal	les	Gebruikte begrippen
1 en 2	Kwink en Gouden Weken van Kwink	1. Een prettige groep 2. Groepsafspraken 3. Samenspelen op het plein 4. Bij kiezen aan de ander denken.	Ruzie Plagen Allemaal anders Bang zijn Weerbaar zijn Durven Samen spelen
1 en 2	Doos vol Gevoelens	Hele doos	Boos-bang-blij-verdrietig
3 en 4	De gouden weken van Kwink Kwink	Samen klassenregels maken en zorg blijven dragen voor het navolgen van deze regels les 1: een veilige groep les 2: groepsafspraken les 4: opkomen voor elkaar les 8; omgaan met ergernissen	Respect voor de ander Pesten / Rolgedrag "Nee-mannetje": ☐ =STOP=STOP
5	De gouden weken van kwink Kwink Coöperatief leren	Samen klassenregels maken en zorg blijven dragen voor het navolgen van deze regels les 1: een veilige groep les 2: groepsafspraken les 3: positief communiceren les 4: opkomen voor elkaar les 5: kiezen voor de groep les 8: omgaan met ergernissen les 9: sel op het schoolplein Veel samenwerken en wisselen van rollen tijdens groepswork.	"Nee" zeggen: ☐ STOP=STOP

6 en 7	<p>Kwink</p> <p>Lessenserie Ilse</p> <p>Goed van Start</p> <p>Coöperatief leren</p>	<p>Samen aan zet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wij kennen elkaar en samen zijn we een groep. - wij begrijpen waarom afspraken belangrijk zijn. - wij komen voor elkaar op en zijn samen aan zet. <p>Lessen rondom pesten:</p> <p>Les 1: rollen Les 2: pester Les 3: Gepeste Les 4: Omstanders Les 5: Rollen Les 7: Complimentenronde Les 8: Situatie belichten Les 9: Situatie belichten Les 10: Terugblik</p> <p>Afspraken maken over de klassenregels, klassenvergaderingen</p> <p>Veel samenwerken en wisselen van rollen in groepswork.</p>	<p>Algemeen Compliment/Pluim geven</p> <p>"Nee" of "Ho" zeggen: ☐ STOP=STOP Rolgedrag: pester, gepeste, meeloper en toeschouwer</p>
8	<p>Kwink</p> <p>Lessenserie Ilse</p> <p>Goed van Start</p>	<p>Samen aan zet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wij kennen elkaar en samen zijn we een groep. - wij begrijpen waarom afspraken belangrijk zijn. - wij komen voor elkaar op en zijn samen aan zet. <p>Lessen rondom pesten:</p> <p>Les 1: rollen Les 2: pester Les 3: Gepeste Les 4: Omstanders Les 5: Rollen Les 7: Complimentenronde Les 8: Situatie belichten Les 9: Situatie belichten Les 10: Terugblik</p> <p>Afspraken maken over de klassenregels, klassenvergaderingen</p>	<p>Het venster van "Ikke", feedback ontvangen/geven, rolgedrag</p> <p>"Nee" of "Ho" zeggen: ☐ STOP=STOP Gevolgen van pesten</p>

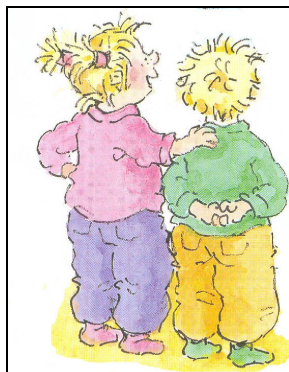
	Coöperatief leren	Veel samenwerken en wisselen van rollen in groepswork.	
--	-------------------	--	--

BIJLAGE II: OMGANGSREGELS.

Dit zijn onze schoolregels voor de onderbouw:

wij zijn rustig

wij zijn aardig

wij zijn netjes

wij zijn voorzichtig

stop is stop!

Dit zijn onze schoolregels voor de bovenbouw:

1. wij zijn rustig

2. wij zijn aardig

3. wij zijn netjes

4. wij zijn
voorzichtig

5. stop is stop!